

центръ

МЪШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 16.

Luni, 16. Aprilie.

1845.

Ън дискурс асвпра версификациеі
поастре.

(Длкеіере. *)

Дин ачестеа ши дин алтеле маі тълте
кьте аѣ обсерват чеі маі вѣні гръматичі
аі поцрїи асвпра лимбеі, длкеіем кь, вер-
сификаторълѣ съ пѣ фіе ертат а фаче алте
фелїзрї де елизїи ши колїзїи, декьт пѣмаі
де каре се афлѣ дн проза поастрѣ, пен-
трѣ кь пої тревѣе съ респектѣм в тїліоа-
не пѣрекї де зрѣвї ромъне маі тълт де-
кьт саѣ пѣмаі зрѣкіле зпор дої, саѣ ши
пѣмаі капрїцѣл орї неажѣпселе поастре фї-
молодїче, ши маі вѣртос съ не ферїм кѣ
ѣн фелїз де релецїосїтате, ка пїчї одатѣ
съ пѣ апострофѣм вокала днтрагѣ ши
сопoarѣ дин пайнтеа консонантелор сечї ши
мѣте, съ пѣ скрїем пїчї одатѣ д' фацѣ, с'
дѣче ши алте зрѣкетзрї ка ачестеа, пѣмаі
ка съ не пѣтем кърпї версзрелѣл ка ши
о кѣчѣлїцѣ кѣсѣтѣ дин печете спарте. Съ
пѣ тот претїндем лїчендїе ши печесїтате
поетїкѣ, кѣчї токма ачестеа сѣнт опрїте

kandidaцілор ши длчепѣторїлор ши сѣнт
ертате пѣмаі знеорї — Оперїлор, Ше-
вспїрїлор, Корпелїлор, Гецїлор, Метаста-
сїлор, їар длчепѣторїї поедашї аѣ съ треа-
кѣ prin прове ка де фок, ши сѣ ши скрїе
не пѣлпїтѣл лор ка девїзѣ: mediocribus
esse poetis non dii, non homines, non con-
cessere columnae. Съ фїм кѣ лѣаре ампї-
те, кѣ massa ромънїмеї не зnde пѣ ш'аѣ
пердѣт длкѣ патзрелѣл сѣѣ чел порочїт
ши маі поате азїче е ромънѣск, се дн-
тоарѣе кѣ греацѣ де кѣтрѣ лїчендїїле саѣ
маї вїне ароганцїїле поастре версификато-
рїче ши пѣ длчѣатѣ але сатїра, пѣлѣ кѣнд
се щерѣе сѣвепїреа зпор поете аша не-
порочїте.

Дар саѣ зїс: Кѣ тоате елизїїле ши а-
построфеле поастре тотѣш лимба не есте
кам пѣлтїслабѣ. Дакѣ прївїм ла скеле-
тѣл лїмбеї рѣмас дин латїна, атѣпчї пѣ поа-
те фї пїчї ворѣѣ де тѣлтїслабїме, чї то-
кма дин протївѣ лимба поастрѣ прѣкѣм а-
тїнсерѣм ши маї сѣс аѣ пѣрѣсїт зп маре
пѣтѣр дин сїлабеле кѣвїнтелор орїдїнале
ши дин партеа ачѣаста де ам маї чере пре-
скѣртѣрї, ам фаче ка лимба сѣ ши пѣардѣ
дїн сопорїтеа еї, кареа длкѣ есте о дн-
сѣшїреа че тревѣе респектатѣ фоарте вї-
не; їар дакѣ днцелѣцѣм словеноденїїле

*) Дн Nr. тр. 15 ла ф. 120 сѣнт тїтѣла вер-
сѣрї алѣе дндреантѣ аша: Ар фї маї фрѣ-
моасе де с'ар длчепе маї тълт кѣ їамѣї,
декьт кѣ трохеї.

челе фъръ тъсъръ, ачї авем дрептате а не пльнче аспра полїсілавїтеї, дпсъ то-кта пентрѣ ачеа ачест пѣнт рѣтѣне шї ел ка о проблемъ дїн челе маї неапѣрате пентрѣ фїлолоджї поїурїї спре а о деслега кѣ време; пѣ deodatъ. Афаръ де словенїсте артіколѣл анѣме плѣралѣл ле маї спореще сілавеле ла зпеле свѣстантїве, пентрѣ-кѣ атѣчї і чел скѣртат дпкѣ фаче сілабѣ, спр. п. мортѣнт, мортѣнтѣрї, мортѣнтѣрїле, ашезѣтѣнт, ашезѣтѣнтѣрї, ашезѣтѣнтѣрїле. Дар оаре че не сілеще ка съ дѣм аша дес термінація де зрї, кѣнд кѣ термінаціе інте ам скоатео ла кале тѣлт маї вшор шї маї фрѣмос? Аша дар мортѣнт, мортїнте, мортїнтеле; жѣрѣтѣнт, інте, інтеле, скѣзѣтѣнт, інте, інтеле, токма прекѣм зїчет лемпѣ, лемпеле, семпѣ, семпеле, кѣдїтѣ, кѣдїтеле, кондеїѣ, кондеїеле ш. а. ш. а. Адекѣ пої кѣм вїне щїм авем свѣстантївї, карїї дп сіоглар іаѣ артїк. вѣрѣ. шї дп плѣр. фемеїеск, іар термінація ачестора плѣралѣ есе дп і шї дп зрї, дар есе де тѣлте орї преа вїне дп е.*) — Тот артіколѣл ле фаче прелѣнціре неплѣкѣтѣ версіфікаторѣлї дп денїт. шї дат. плѣрал ла свѣст. шї ажект. вѣрѣтѣнці, кѣм оаменїї, а оаменїлор, оаменїлор, вѣнїї, а вѣнїлор, вѣнїлор, дїн варе прїчїнѣ знїї кѣзѣрѣм дп іспїтѣ де а апо-строфа не і дїн пайнтеа артіколѣлї. Лїтѣва дпсѣ нїчї ачї пѣ е маї непорочїтѣ декѣт спр. п. італіана, кѣ ачеа деосевїре пѣмаї,

кѣ ачеаста пѣне артіколѣл пайнте; шї съ пѣ зїтѣм кѣ шї ачї де тѣлте орї пої съп-тем іарѣш де вїпѣ, дакѣ дп лок де денїт. а лор пѣ дптревѣїм препос. де кѣ по-мінат., іар дп локѣл датївѣлї преп. ла. Аѣ пѣ е тот зпа а скрїе саѣ а зїче: даѣ омѣлї ваниї пентрѣ пелеа зрѣлї — шї даѣ ла ом ваниї пентрѣ пелеа де зрѣ? Астфелїѣ неам пѣтеа ажѣта адесеорї, де шї пѣ тотдеазна. — Авем шї ла верѣ дѣл термінѣдїї прелѣнцітоаре ескѣ шї езѣ. Ачестеа дпкѣ ле дптревѣїм знеорї фѣрѣ скоп шї фѣрѣ треаѣѣ, де шї еле дпшї аѣ зрїтѣра маї де треї мїї анї дп лїтѣѣ, кѣчї адекѣ термінація верѣлор дп еско ла латїнї шї маї вѣртос ла італіенї не е кѣпоскѣтѣ. Де че съ зїчет тотдеа-па алїнезѣ, дпфлѣкѣрезѣ, дпмортѣнтѣзѣ, тѣрѣвѣзѣ, лѣкрѣзѣ, сокотескѣ, пѣтїтескѣ, кѣнд пѣтем зїче алїнѣ, інї, ѣ, дпфлакѣр, і, ѣ, дпмортѣнт, і, ѣ, сокот, цї, е, патѣ, пацї, пате, ш. а.? — Токма аша ам пѣ-теа скѣрта зпеле ажектїве термінате дп ескѣ, кѣм полїтїческѣ, можїческѣ, зїкѣнд полїтїкѣ, ѣ, можїкѣ, ѣ, шї пѣїнд ачентѣл дела лѣпѣдатѣл ескѣ не рѣмасѣл ікѣ. Нѣ зїк ка ла асеменеа скѣртѣтѣрї съ жѣртѣїм еѣфонїа. — Ачї ар фї локѣл съ маї атїп-цет шї де словено-вѣпѣдѣнѣл нїк абѣцар ла кѣвїнте кѣрат романе, кѣм локалнїк, не-пералнїк, шї іарѣш де сісірїтѣл молдаво-ромѣл дѣпѣ фанарїоціе, кѣм шї де тѣл-лѣїтѣл шї ірѣїтѣл транспївано-вѣпѣденї-лор дѣпѣ цертано-злѣзрїе, кѣм рекоман-дарїеск, рекомѣндѣлѣеск, рекомандїрѣеск, дп лок де ротѣлескѣл комѣнд шї реко-мѣнд, кѣчї тодї ротѣнїї зїк: съ терѣїм ла комѣндареа мортѣлї, попа комѣндѣ не мортѣл; дар іатѣ кѣ пої вѣдї дпвѣдѣцї

*) Атѣт маї рѣѣ дакѣ знїї дїн пої зїтѣм аша тѣлт де зреке шї де грѣматїкѣ, дпкѣт дп-тїндем шї не зпеле фемеїнці кѣ зрї шї зрї-ле дп контра рѣзлїеї, кѣм дп лок де тѣпї-ле, салчеле, тѣзѣрїле, салѣзрїле.

. . . am вреа съі десвѣдѣтъ аші комѣнда ші кіар морѣіі дп лімба кѣратъ національ. Дпсъ дестѣл пептрѣ ачестеа, ка съ пѣ преа тѣмѣндѣтъ, саѣ дѣпъ ворвіреа літе-рацілор съ пѣ тѣмѣндарісіт орі тѣмѣндѣлѣім скѣмпеле мінѣте, кѣчі ars longa, vita brevis.

Констрѣкція. Дпн пімік пѣ поѣі кѣ-поаде аша месне пе зп скрііторіѣ, дакъ ідеіме ші кѣдетеле і сѣнт віне рѣндѣіте дп крері, ка дпн шірѣл дп каре ашеазъ ел пѣрѣіме кѣвѣпѣлѣі. Пептрѣ поі ро-тѣпіі аѣ фост — ші маі есте дпкъ — о греа пепорочіре, кѣткъ чеі маі тѣлді дпн поі дпдатъ дела 10—12 ані дп сѣс фіінд стѣлші дпн сінѣл фамілілор поастре мер-цет ка съ дпвѣдѣтъ лімѣі ші шііпделе тот дп лімѣі стрейне. Де ачі віне кѣ дѣ-пъ кѣрс де кѣдѣіва ані кіпѣл кѣтм ам зіче механік де а кѣцета пѣ маі сеамѣпъ кѣ чела ал сѣтеапѣлѣі пестрікат ші пекорчіт, чі ел де віне лѣтпнеск, пемѣеск, греческ, франѣозеск, рѣсеск ш. а., дѣпъ кѣтм адекъ пеам лѣат дпвѣдетѣра ші ам конверсат дптр'о лімѣѣ саѣ дп алта дпн челе стрѣ-не. Ачеста есте зп рѣѣ маі маре де кѣт ар креде чінева. Шп окіѣ депрпнс е дп старе а гѣчі дпн скріеріле поастре фѣрѣ а пе маі дптрева, кам ла че лімѣѣ пеаѣ дат пѣрпндіі маі ѣптеіѣ. Де ачі віне кѣ поі дпшіне тѣжіт парте маре зпії де стілѣл алтора. Антічіі п'аѣ прескріс ре-гѣле пептрѣ ашезареа кѣвінтелор, аѣ ре-спектат дпсъ тѣлт еѣфоніа, дар чееа че аѣ фѣкѣт еі маі віне, аѣ фост, кѣ скріа лібер прекѣт ші кѣцета. Франѣозіі аѣ пѣс регѣле фоарте стрпнсе ші ла еі помі-патівѣл, датівѣл, акѣсатівѣл, верѣл, аже-ктівѣл, шчл. шчл. дпші пѣзеск постѣріле

арѣтате кѣ акѣратедѣ остѣшпаскѣ, дпкът пічі дпсѣш поеділор пѣ ле преа есте ер-тат а се авате де тѣлте орі дела еле фѣ-рѣ грѣѣ пѣкат реторіко-поетік. Церманіі аѣ ші еі регѣле дестѣл де ставіме пептрѣ рѣндѣіреа саѣ кѣтм дп зік констрѣкція нѣ-вінтелор, дар ла поеді есте ертат а ле кѣлка дп знеле дптѣмплѣрі. Італіеніі аѣ констрѣкціе сімплѣ саѣ фіреаскѣ ші кон-стрѣкціе фігѣратъ; чеа дпнтѣіе есте дп а-деѣр фіреаскѣ ші сеамѣпъ тѣлт кѣ кіпѣл ромѣпѣлѣі де а кѣцета. Італіанѣл адекъ пѣне маі ѣптеіѣ помпнатівѣл ші дпдатъ дѣпъ ел ценітівѣл че ва фі (l'amore del padre), апоі верѣл кѣ іпфінітівѣл (può scampar) дѣпъ ел адверѣл ші дпдатъ а-кѣзатівѣл, іар ажектівѣл се пѣне знеорі дп зрѣта, алтеорі дппайтеа сѣзѣтаптіѣлѣі. L'amore del padre non può scampar son caro figlio dalla morte, — іѣвіреа татѣлѣі пѣ поате скѣпа пе іѣвігѣл сѣѣ фііѣ дела моарте, есте констрѣкціе фіреаскѣ пе кареа ші поі тревѣе сѣ о пѣзітм дптокѣта, дп вре-ме че церманѣл ш. а. о арѣпкъ кѣ тотѣл алѣеліѣ. Ачеастѣ ашезаре а ворѣелор се тѣрѣзѣрѣ ла поі пѣмаі прпн знеле кон-жѣпкціі кѣ каре се дпчеп періоаделе, се пот фаче ші знеле скітѣѣрі тѣрѣпте ка-ре пѣ ватѣпѣ ші пѣ дптѣпекѣ сепсѣл; дар ваі де поі дакъ пе вом лѣа саѣ дѣпъ лібертатеа антічілор, саѣ дакъ вом черка сѣ водітм лімба поастрѣ дп фракѣл ші дп кравата чеа ѣпгѣстѣ франѣоазѣ саѣ цер-манѣл, кѣчі еа п'аре дпкѣтрѣѣ, тревѣе сѣ лешіне, ші тотѣш че десѣ фачет ачест пѣкат!

Барварісте, солечісте, пеоло-дісте. Феріче де поі кѣ пі с'аѣ дат а пе кѣлтіва лімба дптр'ѣп веак дп каре кѣ а-

жѣторѣл тѣпарѣлѣи пѣтем кѣлеце дѣи о-
сеbite пѣрди шѣ зпгѣрѣ але ромѣнѣмеі
тоате кѣвѣтеле шѣ фраселе, дѣкѣт ка мѣ-
не ам пѣтеа сѣ не вѣкѣрѣм де зп лексі-
кон џеперал, каре сѣ џѣе тоатѣ вѣстѣрѣеа
лѣнѣеі дѣ лѣвѣтрѣл сѣѣ. Шѣ пѣлѣ атѣнѣі
дѣсѣ поетѣл   datorѣ а да чеа маі вѣлѣ
пѣлѣ дѣтрѣ алеџереа кѣвѣтелор шѣ а се
ферѣ де трѣвалѣтѣдѣ маі мѣлѣт дѣкѣт про-
саѣстѣл шѣ дѣкѣт ораторѣл, неѣтѣнд нѣчѣ
одатѣ, кѣ чеа дѣнтѣе а са datorѣе есте
фрѣтседа. Іатѣ че зѣче Воїлеау:

Sur-tout qu'en vos  crits, la langue rev r e
Dans vos plus grands exc s vous soit toujours sacr e,
En vain vous me frappez d'un son m lodieux,
Si le terme est impropre, ou le tour vicieux:
Mon esprit n'admet point un rompreux barbarisme
Ni d'un vers ampoul  l'orgueilleux sol cisme etc.

Іар џѣне нѣ се поате џѣнеа де аџестеа,
џѣе-се де челе че аѣ скрѣс Calpurnius Ecl.
IV.*), апџче-се де алѣт месерѣе, саѣ факѣ
о бѣвлѣотекѣ де прозѣ, іар поезѣа сѣ о
ласе челор патронаџѣ де трѣвашѣл Пе-
гасѣс. Пѣлдееле знора шѣ алтора сѣ нѣ не
факѣ а лѣнека, џѣ сѣ вотежѣт смѣнтеала
смѣнтеалѣ, ла пої, ла таџѣ, ла фраџѣ, ла
прѣетѣнѣ де крѣче шѣ де сѣнѣе, скѣрт ла
орѣ џѣне. Тѣперѣмор, нѣ есте нѣчѣ о дѣ-
доїалѣ кѣ ле тревѣсес дѣ лѣнѣа лор мо-
деле де імітат; дѣсѣ мѣлѣџмѣтѣ черѣлѣлѣ
кѣ токѣа дѣ чеа че прѣведе верѣсѣфѣва-
џѣеа шѣ дѣ џепере технѣка поезѣеі пої шѣ
пѣлѣ акѣта авем врео патрѣ џѣнѣі вѣр-
ваџѣ, дѣпѣ карѣі ам дорѣ сѣ се іа шѣ ал-
џѣі. Еѣтѣ мѣ сѣїеск аї нѣтѣі аџѣ, пѣнѣтрѣ-кѣ

ле кѣпоск преа вѣне modestia; вої дѣсѣ
прѣетѣнѣі меї кѣѣтаџѣі, кѣчѣ еї се афлѣ дѣ
нѣжлокѣл вострѣ, мѣлѣте дѣи але лор скрѣерѣі
сѣлѣт тѣпѣрѣте шѣ кѣпоскѣте, зпшор дѣ пѣ-
теџѣ афла, шѣ дѣ пѣнтѣл аџеста нѣчѣ зпѣл
дѣи пої сѣ нѣ преџеасѣ непѣџѣнѣа де амї
кѣџѣга не скрѣїторѣі подѣрѣі, дѣнтѣїз пѣн-
трѣ-кѣ нѣ вѣеџѣїм дѣпѣнтѣеа афлѣрѣі тѣпа-
рѣлѣлѣ, шѣ ал доїлеа, кѣ нѣшѣрѣл лор нѣ
есте леџїон, џѣ зп нѣшѣрѣ фоарте зпшор.

Вої ведеџѣі фраџѣі меї, кѣ еѣ арѣнкаїз
аџѣ нѣтаї нѣџе ідеї рѣспѣндѣте асѣпра вер-
сѣфѣкаџѣеі поастре, џар нѣчѣ аџѣі авеа дре-
птате а претѣнде дема мѣне чева регѣле
деџѣсе дѣ сѣстемѣ, пѣнѣтрѣ-кѣ аџеста е
кѣемареа професорѣлор воџѣрѣі де поезѣе*)
шѣ мѣе нѣ мѣ се кѣвѣне а інѣтра дѣ сече-
рѣшѣл алѣѣа. . . .

Ал вострѣ прѣетѣнѣ іѣвѣторѣл.

К Ѵ В Ѣ N T Ѵ Л,

ростѣт де D. логоф. Гѣка.

(Дѣи Іанѣ 18. Мартѣе.)

Преадѣлѣдѣте Doamne!

Дѣи апѣл 1833 с'аѣ дѣнѣрѣнѣт кѣџѣва
докторѣі дѣнѣтрѣ о соџїетате пѣнѣтрѣ спорѣреа
џѣїнѣцелор медѣкале шѣ патѣрале дѣ Мол-
дова. Аџеаѣстѣ соџїетате аџѣторатѣ де
патрѣїоџѣі шѣ стрѣїнѣ вѣнеѣџѣетѣторѣі, іар
маї кѣ самѣ прѣїп дѣпалѣа протекѣїе а дѣ-
нѣлѣџѣїмеї воастре с'аѣ дѣпѣнтѣїт трепѣтат шѣ
аѣ спорѣїт дѣнѣтрѣатѣта, дѣкѣт аѣѣлѣі аѣ
дѣкѣет дѣнтѣїл пѣрїод а есѣстенџѣеїеі сале,

*) N z Bir iile, k m s' a  citeaz din sm nt alul
la Nr. 47 a F iiei din a. tr. d n D nil ca D l i
A. M r şan.

*) Am d nceloc, k  D. profesor de poezie de-
la Iaş i ar fi rom nec z n tanz al v n p ntr z
poezia rom n , din care ş i d nva z ş colar i.

ші поате пъші дп алтъл тълт маї фо-
 лосітор; къчі прекъм фіеш-каре ом дп-
 painte de а дпчепе о віацъ лъкрътоаре,
 треъзе неапърат съ петреакъ зп період
 а дезвъліреї, дп каре се адъне матеріі пен-
 тръ практика дптреввіндаре не вїиторіме
 съші дпсъшаскъ оаре-каре прїнципїі, ка-
 реа съї слъжаскъ де портъ, шї дпсфър-
 шїт съші адъне експерїенціі, спре а ле
 пътеа аплїка ла времеа къвенїтъ, аша шї
 фіеш-каре соціетате треъзе съ айъ ал еї
 період де дїсвъліре, зп період де жвїе,
 дп каро фъръ дпкъ а конфъптїі дп віаца
 практикъ, съ дптреввіндезъ тоатъ а еї
 дїнтїре, спре а се статорнїчі. Ачест пе-
 ріод а лъкрърімор маї тълт концентріче,
 декът есцентріче, дпкее соціетатеа дп зїоа
 де астъзі. Тоате прелъкръріме еї съпт
 акъм маї гата: — Ъп локал дпдътъпатїк
 с'аъ къщїгат шї с'аъ дптокміт потрївїт
 скопълзі, съпт зтвїреа пърїптещеї воа-
 стре окъртвїрі, шї къ ажъторъл маї тъл-
 тор персоане партїкъларе; — колекціі дп-
 семпътоаре спре дешентареа сенълзі сці-
 ентїфік шї дплеспїреа ствдімор їсторїо-
 патърале, агрономїче шї архїологїче с'аъ
 дпфїндат акъм, каре тъкаркъ съпт дпкъ
 мїчі шї недеплїнїте, тотъшї се пот сокотї
 ка зп фъндамет траїнїк пентръ о колек-
 кціе търеацъ; — леці шї статъе съпт
 статорнїчіте, прекъм шї експерїенцііле пъ-
 въ дп зїоа де астъзі с'аъ клес, спре а
 ле пътеа дптреввінда къ резултатърі маї
 фаворїтоаре; — дпсфършїт провлемата чеа
 де къпетенїе а тїмпълзі дїп зртъ с'аъ пъс
 дп лъбраре шї с'аъ дезлегат, адекъ лъкръ-
 ріле с'аъ дппърдїт дптре деосевїціі тъ-
 дъларї, пентръ-ка фіеш-кареле къ деосевїтъ
 ївїре шї сїргвїнда съ конфъптъеаскъ спре

ажъцереа вълълзі скоп, фъръ а фї дп-
 пїедекат прїп лъкръріме шї дпдаторїреле
 кемъреї сале, нїчі овосїндъсъ де тълтеле
 дпсърчїпърі че ар авеа ка съ пъръсаскъ
 де тот лъкръріме черъте.

Пентръ ачеа с'аъ фъкът съпт презї-
 денціа теа дп тоатъ лъна адъпърї, де ка-
 ре с'аъ дппъртъшїт тоці тъдъларїі актъ-
 алї съфътвїндъсе шї дпкеїнд хотърърі, ка-
 ре къ дплеспїре с'аъ пътът пъне дп лъ-
 краре де кътръ дрегъторїі дпсърчїнаці.
 Къ кореспонденціа дп лъптръл цереї шї
 къ къртвїреа аверїмор соціетъщеї с'аъ дп-
 сърчїнат дптъїл секретар D. ага докто-
 ръл Г. Къчъран, шї къ деосевїтъ плъчере
 пот дпкредїнда не дпльцімеа Воастръ,
 къ къ тъсърї економїче шї вїне кївзїте,
 тъкар-къ чеа маї таре шї маї дпсъшпа-
 тъ партиа а локалълзі есте дптреввіндатъ
 пентръ колекціі, венїтвїреме соціетъщеї се
 вор спорї дп кърсъл ачестъї ап. Пентръ
 кореспонденціа къ церїме стреїне есте дп-
 сърчїнат ал доїлеа секретар D. докторъл
 Френкел, шї ачесте кореспонденціі пъ пъ-
 цїп вор ажъта спре дптїндереа щїїнделор.

Обїектеле їсторїко-патърале адънате
 дп къре де зече апї с'аъ ашезат сїстема-
 тїчеще де кътръ D. консерваторъл ага Dr.
 Върнав, шї дп асемїне кїп с'аъ фъкът де
 фолос пентръ практикъ, шї къ о асемене
 рждътеалъ шї прїп сїргвїнда Dсале кон-
 серваторълзі, дпкърънд ва фї къ пътїндъ
 де а се дпдеплїнї кабинетъл їсторїо-патъ-
 рал. О асемїне сїстематїкъ ашезаре а вї-
 вліотїчеї с'аъ фъкът де D. вївліотекаръл
 ванъл Dr. Бендела, шї фїндкъ с'аъ гъсїт
 акъм кїпърі, де а къшпъра кърді къ пре-
 църї фоарте ефїне, апол се поате презїче
 сїгър, къ къ тоатъ слъвъчївнеа тїжлоаче-

лор въпещі, библіотѣка ва къпѣта о дп-
tindere потривітъ къ тревъинделе соціе-
тъщеі.

Дпсфършіт, лѣкрѣла ла каре маі къ
самъ аші дорі а цпнті лзаре-ампте а дп-
пѣлдімеі Воастре есте: Къ соціетатеа с'аѣ
дпспърцит дп тріі секціі шпндіфіче, аде-
къ: medісиналъ, історіо-патъралъ ші агро-
номікъ, каре се адхпъ одатъ пе септемъ-
пъ пентрѣ трактаціі шпнделпче свпт пре-
zidenція Дсале віде-презідентѣлві постел-
нік ші протомедік Самѣрканш. Секцііме
історіо-патъралъ ші агрономъ се дпченѣ
дп септемъна ачеаста; іар ачеа medісі-
налъ, де каре се дпспъртъшеск DD. до-
кторі: Чіхак, Ілашчѣк, Кѣчѣран, Вѣрнав,
Френкел, Бенделла, Фпнкелцапн ші магі-
стрѣл хірѣргіеі Рѣс, аѣ дпченѣт маі дп-
папте лѣкрѣріле сале.

Дп ачест кпп с'аѣ свѣршіт тоате
прегътіріле, спре аі фаче ашезъмѣтѣла
пострѣ девѣрат фолосітор патріеі. Деселе
дптрѣспірі дп деосевітеле секціі пѣдеждѣ-
еск къ вор статорнічі доріта армоніе дп-
тре докторіі де аіче; дпспъртъшереа ідеі-
лор ші а експеріенцілор къшпгате дп пра-
ктікъ сеаѣ дпн четіреа кърцілор, ва фаче
шпннда зове за вѣн овщеск пентрѣ тоді,
ші прпн вртаре пе ва хърѣзі чел маі пра-
ктік фолос; іар пе лѣпгъ ачаста прпн ко-
respondenцііле къ церіле стреіне, пѣтеле
Moldovei ва довѣнді дрпѣла четъценеск ші
дп Езропа літератъ.

Преа-дпѣлцате Doamne!

Ша дпн челе маі стрѣлѣчпте епохе а
векѣлві пострѣ есте, къ шпнделе історіо-
патърале аѣ ажѣне акѣм ла за град аша
де дпалт, каре авіе се препѣнеа пе ла

дпкеереа веакѣлві трекѣт, ші къ ачесте
шпнде шпѣѣ agonісіт атѣт де mare пре-
дѣіре, дпкѣт domnitorіі ші прпнціі лор се
сіргѣеск а презідсі дп адхпъріле патърал-
лісілор, спре а спорі прпн стрѣлѣчереа лор
ші стрѣлѣчереа шпнділор. Дореск, ва ші
ачест інстітѣт, кареле с'аѣ порѣпчіт а авеа
ана де тѣлці патроні дпнтре патріоці,
прекѣт ші дпнтре стрѣніі, ші кърора лі
ростеск дп пѣтеле соціетъщеі депліпъ тѣл-
дѣшпре; кареле атѣт де тѣлте орі с'аѣ
порѣпчіт де віне-вопнда дпѣлдімеі Воа-
стре, съ се вѣкѣре ші пе віиторіме де а-
семіне дпалтъ віне-вопндъ ші протекціе,
ка історіа къ тѣлдріе съ дпсемне дп а-
палеле сале, къ ші дп Молдова шпнделе
ші інстітѣтѣріле фолосітоаре, аѣ афлат дп-
кѣражаре ші протекціе свпт окърѣшереа
іѣвіторѣлві де шпнде Domn Mîhail
Стѣрза.

А В Е С А Л О М.

(Новелъ вівлікъ.)

(Бртаре.)

II.

„Ші і зісе: Пасъ дп наче.“

Дптр'о сеарѣ Авесалом се гвгълеа
къ фѣдъріе дп цѣрѣл татъ-сѣѣ, а дпспѣ-
ратѣлві, каре фпнд акѣм дпспѣкат къ фпѣла
сѣѣ, пічі прпн віс пѣі пѣтеа вені дп мп-
те, ва ачела сѣл маі дпшеле вреодатъ
прекѣт вѣзвртъ маі дп сѣс — кѣрпне
ші predomnпт де о амбіціе дпферналъ.
О! къ флакѣра апрпнзътоаре а амбі-
ціеі, ачестеі патімі креате де сѣтана
де се ші стпнѣе одатъ, се апрпнде
іаръші къ скпнтеі маі періѣтлоасе,

пъль че'ші пімічеде кѣ тотъл жерфа са. Асфел фійл лѣ David, орі кѣт се ші фѣдѣрія, дѣпсѣл н'а маі пѣтѣт фі сінчер. Сѣфлетѣ ера рѣпѣт де віфорѣл семедіеі ѳрве ші де пеледѣіта поѣтѣ а домпіреі; кареа дѣ всѣкѣ де не окі лакрѣтеле кѣрате а рекѣноціндеі ші а аторѣлѣі фіеск, ші дѣ маторѣ планѣл пѣкѣтос, ка пріп таскаі дѣволеаскѣ пічі окіі чеі де профет а пѣрпнтелѣі сѣ нѣ поѣтѣ пѣтрѣнде.

„Ласѣтѣ татѣ сѣ тѣ дѣк пѣль ла Хеврѣл, — грѣі Авесалом кѣ о фѣдѣріе — сѣ'мі плінеск жерфа, че ам протіс (фѣгѣдзіт) Домпѣлѣі дѣ Гесѣр дѣ Сіріа.“

Окіі чеі пліні де евлавіе а лѣі David вѣрсарѣ лакрѣтѣі де всѣкріе, ші і зісе: пасѣ дѣ паче, пекѣцетѣнд, кѣткѣ ачест кѣвѣлѣт череск ва адѣче асѣпрѣі сѣпѣраре дін партеа фііглѣі порпѣт дѣ рѣтѣчіре.

Дѣ зіѳа вѣрѣтоаре о сѣітѣ де вѣрваді доаѣ сѣте сѣ депѣртѣ дін капіталѣ. Дѣ фрѣптеа сѣітеі ачестеіа нѣ фігѣра ка домп, чі маі вѣрѣтос ка дѣче — повѣдѣітор — жѣпеле чел маі фрѣтмос дін Ісраіл. Лінеаментеле образѣлѣі сѣѣ ера 'нсерпате де віѳіошіе дѣдоіѳасѣ, карактерізатѣ де всѣкріеа пагѣвѣі. Асфел Авесалом а жѣпѣнд ла Хеврон адѣсе о жерфѣ лѣі Дѣтпезеѣ не алтаріѣл рѣдікат. Дар фѣтѣл жерфеі нѣмаі декѣт с'а ресѣірат песте оціде кѣцетѣтѳоре де рѣѣ: ші вѣркареаі кѣтрѣ черіѣ о дѣтпедекѣ вѣптѣл, ка кѣнд н'ар воі сѣ ласѣ а се дѣлѣда кѣтрѣ Дѣтпезеѣ фѣтѣл жпѣі жерфе, че чере ажѣтор спре пѣкат. Дѣтр'ачеа сосі дін Гіло ші коріфѣл копѣжѣраділор. Образѣі ера ре'мпіпгѣтор, пліп де скѣрѣѣт, ші маі кѣ есатѣ аконеріт кѣ о варѣѣ деапѣлѣ; фрѣптеаі ера дѣкорпѣратѣ ші ѣпѣгѣстѣ, кѣ не

ѣе крѣде тѣіестрїте, каре се ѣіеа префаче акѣт дѣ семпеле тѣпїеі ші а дѣшелѣреі, акѣшї пѣтеа арѣта ші евлавіе; іарѣ окіі ачестѣі фііѣ а крїмеі ера кїемѣторі спре рескѣларе; ші тѣлдітеа адѣпатѣ дѣпреціѣрѣл лѣі Авесалом маі тѣлт свѣрѣнд декѣт стрігѣнд нѣмаі декѣт дѣ салѣтѣ. Ачеста ера Акітофел.

Прегѣтіріле спре рескѣларе де тѣлт тімп се плѣпѣіа, ші дѣ тоатѣ дѣпѣрѣдїеа се фѣкѣ о сѣѣшїере спѣітѣпѣтѣтѳоре дѣ партїде; ші попорѣл, че спера тѣпді де азр, тот мерѣѣ се адѣпа ла Авесалом чел нетѣлѣдѣміт, дѣтѣлдіндѣі ѳстеа дѣвѣпѣіатѣ спре о вѣтѣліе крѣчепѣ.

Фіінд спіонї де маі паїнте трїміші пріп Авесалом дѣ тоатѣ ѣеара, ачештіа токѣа акѣт дѣ адѣсерѣ ѣіре, кѣткѣ тѳте ініміле а фіілор дін Ісраіл ар фі не партеа лѣі, ші тѳте семіпдііле іар тѣртѣрїсі пѣтеле, ші дѣдатѣ дела чел ѣптеіѣ семп а трїмвїдеі вор сѣ'л прокіете де дѣпѣрат.

Ведѣді воі чїтіторї жпї кѣ ініма дѣкѣ непѣпгѣрїтѣ де нестіменѣа пѣкатѣлѣі, ведѣді асфел дѣпѣлѣнд не татѣл сѣѣ мерѣеа Авесалом, жѣпеле чел маі фрѣтмос дѣрере! кѣ нѣмаі дѣ трѣп, дар нѣ ші дѣ сѣфлет, спре ефептѣіреа планѣлѣі сѣѣ спреа спѣркат. Інімаі дѣтрѣ атѣта с'а дѣпетрїт, дѣкѣт воіеа кѣ артѣ а стїпѣе дін віадѣ не ал сѣѣ пѣрпнтѣ тажестос, каре не дѣпсѣл 'л а ѣеперат, 'л а врескѣт, 'л а іѣвїт, шїі дѣте дрептѣл корѳеі. Ах кѣ плеареа спре пѣкат дѣ фраціла патѣрѣ ѳменасѣ с'а префѣкѣт ѳрешкѣт дѣ свѣстанѣѣ пріп ѣптеіѣл пѣкат стрѣѣжпеск! Авет дѣпсѣ тѣндѣріле лѣі Дѣтпезеѣ, харѣл череск, ѳмені дѣдѣленѣді де карїі маі віне се каде а аскѣлта, декѣт де о патїтѣ ѳрѣѣ,

de carea de adї аскълтат одатъ вої аленїї
інімеї теле, вої гаранціле віі а зпїі віі-
тор маї ферїчіт пентрѣ паціе, атѣпчі паче!
веїці ажѣпце ла соартеа лїі Авесалом, а-
кѣрїі есемплѣ трїст ашї вої дїп тóтъ іні-
та се въ цїпъ не вої пентрѣ тотдеазна
депъртаці де амѣціріле крїмінале дп кон-
тра пърїнцилор вострїї. Дар съ зрѣтм
їсторїеа маї дпколо.

III.

„Паче кѣ тіне шї кѣ аї тї дп
пърате! Дїї адѣчем тѣпзїре.“

Фаїта дпфїорѣтóре деспре прегѣтірі-
ле ресвоїоце а лїі Авесалом пѣмаї декѣт
а ажѣнс ла зрекіле дппъратѣлїі David.
Спаїтѣ шї фрїкѣ пемѣсравїлїї аѣ кѣ-
прїнс пе тоці чеї маї вѣпї дїп четатеа
Іерѣсалїмѣлїї; кѣ тоці стрїгаѣ ресвѣнаре
асѣпра фїїлїлї ревел, пе каре дѣ ал пѣтеа
дпвінце де астѣдатѣ с'а десперат дппър-
ратѣл; зїкѣнд кѣтре кѣпїтанїї сїї: Фра-
цілор, пої пѣмаї кѣ фѣга вом пѣтеа ка сѣ
скѣпѣтм де фїїлїлї меѣ Авесалом. Сѣ пе
грѣвїм дар ка сѣ фѣцім пѣлѣ пѣ пе око-
леце дп четате сѣ кѣдем сѣвт аскѣцітѣл
савїей. Дѣпѣ ачѣеа ешї David дп гравѣ
дїп четате кѣ тоці кѣпїтанїї сїї шї кѣ по-
порѣл, каре дї сервїа де ажѣтор с'а опрїт
ла марціне адѣзѣнд дппреціѣрѣл сѣѣ пе
Іоав, пе Авеса шї пе Ефѣтае, кѣ тоці сер-
вїлї чеї маї крїдїнчїошї, кѣрора ле тѣп-
дїѣ ка сѣ апѣче дпайнте. — Іар кѣнд а
трекѣт David кѣ тоці аї сїї рѣл Кедрѣ-
лїі, венї ла дѣпсѣл шї мареле архїереѣ
Cadox дппревѣпѣ кѣ алці преоці шї кѣ
сїкрїл, кѣ тавлеле ледеї. David вѣлѣндѣл
дї зїсе: Дптóрче сїкрїл лїі Дѣтпнезеѣ

дп четате, кѣ де воїѣ афла харѣ дп окїї
лїі Дѣтпнезеѣ, тѣ ва дптóрче, шїшї ва а-
рѣта тіе пе ел шї фрѣтсеца лїі (2 карт.
дпп. к. 25). Асфел се дпкрїдїнчїѣ про-
фетѣл дпкоронат дп Дѣтпнезеѣ! Ера дпсѣ
дптрїстѣттор шї тішкѣттор шї пентрѣ іні-
та чеа маї некотпѣтїмітóре а'л ведеа пе
David кѣнд а зрмат дп тѣптеле масліне-
лор. Дескѣл дпшї трѣгѣна пічіореле преа
остенїте, дпшї акоперї капѣл сѣѣ кѣ о тѣ-
храмѣ пентрѣ семп де чеа маї маре дп-
трїстаре шї а пѣлѣс кѣ апар. Мѣлдімеа,
карѣ'л зрмта дпкѣ'шї а лѣат парте дїп сѣ-
пѣрареї; шї дпценѣкїарѣ кѣ тоці. „Дѣ-
тпнезеѣл меѣ рѣсїпече сѣатѣрїле лїі Акі-
тофел,“ грѣї дп рѣгѣчїзнеа са кѣрѣпѣл,
татѣ гонїт де дпсѣшї фїїлїлї сѣѣ. Шї фїїнд-
кѣ дп черкѣстѣрї перїкѣлóсе сѣ алеѣе каре
ѣ прїетїн шї непрїетїн: дї дѣдѣ Домѣл
де гѣста фрѣпѣл фаптелор вѣне шї а че-
лор реле.

„Мемфївосте а ешїт дпайнтеа лїі, шї
о пѣрекіе де асілї дпкѣркаці, шї песте еї
доѣт сѣте де пѣпї шї іфї де стокїне шї
о сѣтѣ де фїніче шї зп фóле де вїп. Аче-
стеа ле а адѣс Мемфївосте дп дар дппър-
ратѣлїі лїпсїт де тóте; кѣчї сѣвенїреа кѣ-
цігатѣ прїп фапте вѣне респѣтѣе кѣ че
ѣ детóре, шї кѣцігѣ вїедеї пóстре прїетенї
статорпїчї.“

Іарѣ дп дешертѣл Ваѣрїм де Семеї
рѣда лїі Саѣл фѣ David дптїмпїнат кѣ пе-
трїї шї кѣ дпжѣрѣрї. А воїт сѣ'шї ресѣвне
Семеї де непорочїтѣл David дп тїмп де
перїкол; „кѣчї сѣвенїреа кѣцігатѣ кѣ фа-
пте пѣкѣтóсе респѣтѣе кѣ рѣѣ шї пе
кѣцігѣ дѣшманї гонїторї.“

(Ва зрма.)